

Eesti Mesinike Liidu ettepanekud Taimekaitseseeduse ja sellega seotud seadusandlike aktide, sealhulgas maaeluministri vastava määruse täienduseks ja muutmiseks

1. Õitsvate taimede töötlemine keemiliste taimekaitsevahenditega on üldiselt keelatud.
2. Õitsvate, kuid mesilastele ja teistele tolmeldajatele mitteatraktiivsete taimede töötlemine on vajaduse korral lubatud öösel kell 22.00 – 05.00 taimekaitsevahenditega, mille kasutusjuhendis on vastav lubav märges.
3. Õitsvate taimede töötlemisel võtab taimekaitsevahenditega töötleja vastutuse ja kohustuse nende tööde tagajärjel tekkida võivate kahjude hüvitamiseks.
4. Neonikotinoide ja glüfosaati sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamine on keelatud.
5. Erandina on üleminekuperioodil lubatud glüfosaati sisaldavaid herbitsiide kasutada vastava väljaõppe läbinud professionaalsetel taimekaitsevahendite kasutajatel, kui see ei ole keelatud teiste seadusandlike aktide või regulatsioonidega.
6. Üleminekuperioodil glüfosaati sisaldavate herbitsiidide kasutamine on lubatud vaid põllumajanduslikul maatulundusmaal.
7. Taimekaitsetööde tegija peab enne tööde alustamist ja hiljemalt 24 tundi pärast tööde lõpetamist tegema Põllumajandusameti hallatavas andmebaasis asuvasse digitaalsesse põlluraamatusse vastava märke, näidates ära töödeldava põllu (ala) asukoha ja kasutatava(d) taimekaitsevahendi(d).
8. Taimekaitsevahendite väärkasutamise ja mesilastele või keskkonnale kahjude tekitamise korral peab Põllumajandusamet algatama kiire ja konkreetse menetluse, et tagada väärkasutaja väljaselgitamine ja vastutusele võtmine. Mesilasperedele tekitatud kahju suuruse hindamiseks tuleb kaasata mesinduseksperte, sealhulgas usaldusmesinike võrgustiku liikmeid. Mürgitamiskahtluse korral mesilastest ja soovitavalt ka õietolmust (suirast) võetud proovide analüüsikulud kaetakse riiklikest seirevahenditest.
9. Tagada õiguslikud alused taimekaitsevahendite väärkasutaja suhtes materiaalse vastutuse rakendamiseks ja tekitatud kahjude hüvitamiseks.
10. Taimekaitsetööde tagajärjel mesinikele või teistele isikutele tekitatud kahjud hüvitatakse Põllumajandusameti või Maaelu Edendamise Sihtasutuse juurde loodava hüvitusfondi vahenditest. Hüvitusfond nõuab kahjutasu sisse taimekaitsevahendite väärkasutajalt, kui tema süü on tõestatud. Lisaks laekuvad hüvitusfondi sissemaksed taimekaitsepreparaatide kui kõrgendatud keskkonnaohu allika maaletoojatelt ja hulgimüüjatelt. Hüvitusfondi peaks tegema sissemaksed ka riik eesmärgiga toetada mesilaste kui oluliste aia- ja põllukultuuride ning looduslike taimekoosluste tolmeldajate pidamise jätkusuutlikkust.
11. Kohustada taimekaitsetööde tegijaid juhinduma integreeritud taimekaitse põhimõtetest ja kasutama eelkõige agrotehnilisi võtteid ning vaid tungival vajadusel keemilisi taimekaitsevahendeid, kuid seda minimaalsel määral ja keskkonnale, sealhulgas mesilastele ohutult.
12. Tõhustada Põllumajandusameti tegevust taimekaitsetööde järelevalves, rakendades nii süstemaatilisi meetmeid, sealhulgas digitaalse põlluraamatu sissekandeid, kui pistelisi kontrole, sealhulgas taimekaitsetööde tegemise ja dokumenteerimise õiguspärasuse kontrollimiseks.

13. Põllumajandusameti spetsialistidel vaadata koostöös ekspertidega perioodiliselt üle taimekaitsevahendite kasutusjuhendid ja teha neis vajalikud muudatused, parandused või täpsustused. Vajaduse korral tellida taimekaitsevahendi kasutusjuhendi kohasel kasutamisel Eesti tingimustes mesilastele ja teistele kasulikele putukatele tekkivate võimalike ohtude väljaselgitamiseks täiendavad uuringud. Uuringute tulemusi arvestada vastava taimekaitsevahendi kasutusjuhendi korrigeerimisel.

Ülaltoodud ettepanekud on läbi arutatud Eesti Meetootjate Ühenduse esindajatega ja nende poolt heaks kiidetud.

Tallinnas, 2. augustil 2017

Aleksander Kilk
Eesti Mesinike Liidu juhatuse esimees